

Naam project		PvE nummer
Locatie	Gemeente	Barneveld
	Plaats	Barneveld
	Toponiem	Recreatiecentrum De Lucht
Project	Inventariserend Veldonderzoek middels proefsleuven (IVO-p) Barneveld, Recreatiecentrum De Lucht	

Plaats binnen archeologisch proces
Inventariserend Veldonderzoek door middel van proefsleuven (IVO-p)

Auteur(s)			
Naam	Adres, telefoon en email	Datum	Paraaf
Drs. J.B. de Voogd	ADC ArcheoProjecten Drs. J.B. de Voogd Postbus 1513 3800 BM Amersfoort Nijverheidsweg-Noord 114 3812 PN Amersfoort F 084 – 7220638 M 06 – 10959200 E j.de.voogd@archeologie.nl	20 maart 2008	
Goedkeuring Senior Archeoloog	ADC ArcheoProjecten Drs. R. Torremans E r.torremans@archeologie.nl	20 maart 2008	

Externe goedkeuring			
Naam	Adres, telefoon en email	Datum	Paraaf
Bedrijf / instelling			

Opdrachtgever			
Naam	Adres, telefoon en email	Datum	Paraaf
Dhr. K. van Dijk	Allurepark De Lucht Dhr. K. van Dijk Barneveldsestraat 20 3925 MJ Barneveld T 0342 – 412877 F 0342 – 493628 E info@delucht.com		

Bevoegd gezag			
Naam	Adres, telefoon en email	Datum	Paraaf

	Bezoekadres; Raadhuisplein 2 T 0342 – 495 911 F 0342 – 495 376 E gembar@barneveld.nl		
--	---	--	--

Uitvoerder			
Naam	Adres, telefoon en email	Datum	Paraaf

Datum onderzoek			
Start		Duur	

Administratieve gegevens		
1	Projectnaam	Inventariserend Veldonderzoek middels proefsleuven (IVO-p) Barneveld, Recreatiecentrum De Lucht
2	Provincie	Gelderland
3	Gemeente	Barneveld
4	Plaats	Barneveld
5	Toponiem	Recreatiepark De Lucht
6	Gemeentecode	SCEL-08
7	Kaartblad	32G
8	X-coördinaat	1. 164943 2. 164913 3. 165386 4. 165567
9	Y-Coördinaat	1. 457139 2. 457255 3. 457610 4. 457289
10	Kadastrale nummers	
11	CMA/AMK-status	
12	CAA-nummer	
13	CMA-nummer	
14	ARCHIS-monumentnr	
15	ARCHIS-waarnemingsnr	
16	CIS-code	
17	Oppervlakte plan- of onderzoeksgebied	Plangebied circa 15 ha.; onderzoeksgebied IVO grondboringen circa 3,5 ha.
18	Huidig grondgebruik	Akkerland

PERIODE(N)	COMPLEXTYPE(N)
-------------------	-----------------------

○ vroege prehistorie <i>(paleo/meso/neo)</i>	Onbekend (XXX)
○ late prehistorie <i>(brons/ijzer)</i>	Onbekend (XXX)
○ Romeinse tijd	Onbekend (XXX)
○ middeleeuwen <i>(vroeg/laat/NT)</i>	Onbekend (XXX)

1. Doel en reden van het onderzoek	
<i>Doel van het onderzoek</i>	Doel van een IVO-p is het vaststellen van de aard, ouderdom, omvang, gaafheid en conservering van de vindplaats om tot een waardestelling te komen
<i>Reden van het onderzoek</i>	Aanleg van een recreatieplas met bijbehorende faciliteiten en infrastructuur. Hiertoe vereiste graafwerkzaamheden zullen eventueel aanwezige archeologische resten in de ondergrond vernietigen.
<i>Selectiebesluit</i>	

2. Resultaten van het tot dusver uitgevoerde onderzoek	
2.1 Administratieve gegevens	
Bureauonderzoek	
Uitvoerder	ADC ArcheoProjecten
Uitvoeringsperiode	12 september 2006
Publicatie	Nijdam, L.C., 2006. Recreatiecentrum De Lucht (gem. Barneveld), Amersfoort (ADC Rapport 747)
Overig onderzoek	
Uitvoerder	
Uitvoeringsperiode	
Uitvoeringsmethode	
Publicatie	
Bewaarplaats van vondsten en documentatie	
De documentatie van het uitgevoerde onderzoek bevindt zich ten kantore van ADC ArcheoProjecten bv, Nijverheidsweg 114, 3812 PN Amersfoort.	
De vondsten van het uitgevoerde onderzoek bevinden eveneens alhier.	

2.2 Resultaten: landschappelijke en aardwetenschappelijke context	
Huidig grondgebruik; (sub) recente ingrepen en verstoringen	Akkerland.
NAP-hoogte maaiveld	Onbekend. Grondwatertrap
Fysiek-landschappelijke, geologische, geomorfologische en bodemkundige kenmerken	<p>Uit recent milieutechnisch onderzoek is bekend, dat de bovenste halve meter door landbouwactiviteiten is verstoord. De bodemopbouw is ter plaatse te omschrijven als een z.g. Ap-C-profiel: een humeuze bovenlaag op dekzand.</p> <p>In de bodemklassificatie wordt de westzijde van het terrein gerekend tot de beekerdgronden en de oostzijde van het terrein tot de veldpodzolen. De geomorfologische situatie ter plaatse bestaat in het westen uit een dalvormige laagte zonder veen en verspoelde dekzanden; in het oosten bevindt zich een dekzandrug, die op de Actuele Hoogtekaart Nederland (AHN) goed zichtbaar is. De geologische ondergrond wordt gerekend tot het Laagpakket van Wierden.</p> <p>Het plangebied is gelegen in de Gelderse Vallei, een glaciaal bekken, en is gelegen tussen de Utrechtse Heuvelrug in het westen en een stuwwalcomplex, de Veluwe, in het oosten.</p>

Cultuurlandschappelijke en historisch-geografische kenmerken	Het gebied wordt gekenmerkt door een onregelmatig verkavelingspatroon. Deze is in het verleden veroorzaakt door onsystematische kamptontginningen, vanuit verspreid liggende boerenhoeven of clusters daarvan. Hierbij werd op enigszins afgeronde akkers landbouw bedreven, terwijl binnen omwalde terreinen het vee werd gedreven. Deze ontginningen hebben plaatsgevonden in de periode van circa 1100 (Late Middeleeuwen A, LMEA) tot circa 1600 (Nieuwe Tijd A, NTA).
--	--

2.3 Resultaten: perioden en sites

Regionale archeologische context	Circa 1 km ten noordwesten van het plangebied bevindt zich een terrein van hoge archeologische waarde (AMK-nr. 3495): dit betreft de resten van een kasteel uit de Late Middeleeuwen en de Nieuwe Tijd. Op een afstand van circa 2 km van het plangebied zijn archeologische waarnemingen uit de Bronstijd gedaan (Waarnemingsnrs. 26187 en 11599). Het plangebied zelf heeft een lage archeologische verwachtingswaarde. Het plangebied is geen AMK-terrein. Ook zijn ter plaatse geen ARCHIS-waarnemingen bekend.
Aard en ouderdom van de vindplaats	Onbekend.
Gaafheid en conservering (structuren, sporen, vondsten, paleo-ecologische resten)	Onbekend.
Begrenzing en oppervlakte van de <u>totale</u> vindplaats (dus ook <u>buiten</u> het plangebied -	Onbekend.
Begrenzing en oppervlakte van (het deel van) de vindplaats <u>binnen</u> het plangebied	Onbekend.
Archeologische stratigrafie en diepte van vondstlagen	Een eventuele archeologische vondstlaag kan verwacht worden onder de verstoorde bovenlaag, in de bovenzijde van de C-horizont, op een diepte vanaf circa 0,50 m beneden maaiveld.

2.4 Archeologische verwachting op basis van het vooronderzoek

Structuren en sporen	De kans op het aantreffen van sporen of structuren is aanwezig.
Artefacten: anorganisch	De kans op het aantreffen van anorganische artefacten is aanwezig.
Artefacten: organisch	De kans dat organische artefacten goed geconserveerd zullen zijn gebleven is nagenoeg te verwaarlozen. Een goede conservering van organische resten in dit gebied kan slechts bestaan uit toevallige omstandigheden als verkoling, verbranding of een zeer lokaal vochtig milieu.
Paleo-ecologische resten	De kans dat paleo-ecologische resten goed geconserveerd zullen zijn gebleven is nagenoeg te verwaarlozen. Een goede conservering van paleo-ecologische resten in dit gebied kan slechts bestaan uit toevallige omstandigheden als verkoling, verbranding of een zeer lokaal vochtig milieu.

Complexiteit	De technische complexiteit kan worden ingeschaald als 'standaard'; de inhoudelijke complexiteit kan worden ingeschaald als 'standaard'; de logistieke complexiteit kan eveneens worden ingeschaald als 'standaard'.
--------------	---

3. Vraagstelling	
3.1 Onderzoekskader, relatie met NOaA, synergie.	De vraagstelling van het archeologisch onderzoek dient plaats te vinden in het kader van de Nationale Onderzoeksagenda Archeologie, Archeoregio 2, het Utrechts-Gelders Zandgebied http://www.noaa.nl/content/toc/balk1-2-2.asp .
3.2 Onderzoeksvragen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wat is de aard, conservering/kwaliteit, datering/periodisering en/of ruimtelijke spreiding (zowel horizontaal als verticaal) van de grondsporen? 2. Wat is de aard, conservering/kwaliteit, datering/periodisering en/of ruimtelijke spreiding (zowel horizontaal als verticaal) van de artefacten? 3. Wat is de relatie tussen de grondsporen en artefacten? 4. Wat is de relatie tussen de vindplaats(en) en het natuurlijke milieu 5. Wat is de omvang van de bedreiging van de vindplaats(en)? 6. In hoeverre komen de resultaten van de archeologische begeleiding overeen met de resultaten van het bureau- en booronderzoek? 7. Valt ondanks het milieutechnisch vooronderzoek een stratigrafie in de bovengrond waar te nemen, kan dan een fasering c.q. datering worden vastgesteld?
3.3 Aanbevelingen	Op basis van het Inventariserend VeldOnderzoek middels proefsleuven (IVO-p) dient een advies uitgebracht te worden of (een) eventuele archeologische vindplaats(en) fysiek kan/kunnen worden beschermd, in eventuele ontwikkelingsplannen kan/kunnen worden geïntegreerd of ter plaatse nader archeologisch onderzoek dient plaats te vinden.
3.4 Beperkingen	Ten opzichte van het archeologisch onderzoek zijn geen beperkingen bekend.

4. Veldwerk	
4.1 Strategie	Het onderzoek wordt uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA) 3.1, specificatie OS 02-09.
4.2 Fysisch-geografisch onderzoek	Indien tijdens het veldonderzoek blijkt, dat de ernstige mate van verstoring, zoals zou blijken uit het milieutechnisch vooronderzoek, ontbreekt, en een duidelijke stratigrafie in de bovengrond valt waar te nemen, is nader fysisch-geografisch onderzoek noodzakelijk.
4.3 Methoden en technieken	De proefsleuven worden aangelegd in het oostelijk deel van het plangebied, daar waar een wegcunet is geprojecteerd. De proefsleuven worden evenredig over het wegcunet verspreid en hebben een breedte van circa 4 meter en een lengte van circa 30 meter. De oppervlakte van de

	<p>proefsleuven bedraagt hiermee circa 5 procent van het te verstoren oppervlak van het gebied wat voor nader onderzoek in aanmerking komt.</p> <p>Het eerste vlak wordt aangelegd vlak onder de bouwvoor en zal naar verwachting op een diepte van circa 0,50 meter beneden maaiveld bevinden, in de top van de C-horizont, de moederbodem. Dit niveau wordt bereikt door laagsgewijs te verdiepen. Indien, ondanks het milieutechnisch vooronderzoek, blijkt, dat er een fasering kan worden in de bovengrond, dient eventueel een tweede vlak te worden aangelegd.</p> <p>De sporen in de vlakken dienen te worden gefotografeerd, getekend en beschreven. Indien zich in het profiel lokaal nog onverstoorde bovengrond blijkt te bevinden, dient hiervan een kolomopname te worden gemaakt, welke wordt getekend en gefotografeerd. Vondsten dienen per spoor en per stratigrafische eenheid te worden verzameld. Vlakvondsten worden verzameld in vakken van 4 maal 4 meter. Zowel de vlakken als de stort dienen te worden afgezocht met een metaaldetector.</p>
4.4 Structuren en grondsporen	Structuren dienen te worden gefotografeerd, getekend en beschreven. Een selectie van de grondsporen dient te worden gecoupeerd, dit naar inzicht van de archeoloog te velde.
4.5 Artefacten: anorganisch	Anorganische artefacten dienen verzameld te worden, zowel in als uit context. Het betreft hier zowel vlakvondsten als vondsten uit context.
4.6 Artefacten: organisch	Organische artefacten dienen verzameld te worden. Het betreft hier zowel vlakvondsten als vondsten uit context. De kans op het aantreffen hiervan kan echter als zeer gering worden ingeschat.
4.7 Paleo-ecologische resten	Paleo-ecologische resten in context dienen zo ruim mogelijk bemonsterd te worden. De kans op het aantreffen hiervan kan echter als zeer gering worden ingeschat.
4.8 Beperkingen	In geval van het aantreffen van vuursteenconcentraties, worden deze slechts gedocumenteerd en niet afgewerkt. Er wordt contact opgenomen met het Bevoegd gezag. Wijzigingen ten opzichte van het Programma van Eisen, zowel tijdens als na het veldwerk, worden, na overeenstemming met het Bevoegd gezag, als bijlage schriftelijk vastgelegd in een nota van wijzigingen.

5. Analyse en conservering	
5.1 Analyse fysisch geografisch onderzoek	De uitwerking vindt plaats tot een niveau dat noodzakelijk is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen en geeft voldoende inzicht in de terreingesteldheid om uitspraak te kunnen doen over de motivatie van de locatiekeuze.
5.2 Sporen en structuren	De uitwerking vindt plaats tot een niveau dat noodzakelijk is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen.
5.3 Niet-organische vondsten	De uitwerking vindt plaats tot een niveau dat noodzakelijk is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen.
5.4 Organische vondsten	De uitwerking vindt plaats tot een niveau dat noodzakelijk is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen
5.5 Paleobotanisch en archeozoologisch onderzoek	De uitwerking vindt plaats tot een niveau dat noodzakelijk is voor de beantwoording van de onderzoeksvragen.
5.6 Dendrochronologisch / ¹⁴ C onderzoek	De kans op het aantreffen van houtresten ten behoeve van dendrochronologisch onderzoek is als zeer gering in te schatten. Eventuele monsters geschikt voor ¹⁴ C-datering dienen te worden geselecteerd in overleg met het Bevoegd gezag. Deze selectie wordt schriftelijk vastgelegd.
5.7 Beeldrapportage	Het rapport wordt geïllustreerd met duidelijke foto's en tekeningen van profielen, sporen en/ of structuren. Geleverd worden tenminste een puttenplan, een allesporenkaart en profieltekeningen. Archeologisch relevant vondstmateriaal kan in aanmerking komen om fotografisch te worden vastgelegd en/ of getekend; een offerte hiervoor wordt eveneens als bijlage opgenomen.
5.8 Welk materiaal dient te worden geconserveerd	Een selectie van het vondstmateriaal met een hoge zeldzaamheidswaarde en uit dateerbare context komt in aanmerking voor conservering. Deze selectie vindt plaats in samenspraak met het Bevoegd gezag. Deze selectie wordt beargumenteerd in het evaluatierapport; een offerte voor de conservering wordt als bijlage opgenomen. Archeologisch relevant vondstmateriaal kan in aanmerking komen om fotografisch te worden vastgelegd en/ of getekend; een offerte hiervoor wordt eveneens als bijlage opgenomen.
5.9 Beperkingen	Uitwerking door specialisten vindt plaats, indien dit bijdraagt aan de onderzoeksvraagstelling. De hoeveelheid van het te analyseren materiaal, bestaande uit vondsten en/ of, dient in samenspraak met de opdrachtnemer, opdrachtgever en het Bevoegd gezag plaats te vinden. Deze selectie wordt schriftelijk vastgelegd als bijlage in een nota van wijzigingen.

6. Eindproduct: rapportage en deponering	
6.1 Te leveren product	<ul style="list-style-type: none"> - Evaluatieverslag - Conceptrapport - Eindproduct is een rapport conform KNA 3.1 specificatie OS15 en de bepalingen in dit PvE.

	<ul style="list-style-type: none"> - Ter deponering gereed gemaakte vondsten en documentatie - Een bewijs van afgifte van vondsten en documentatie, af te geven door het desbetreffende depot
6.2 Inhoud eindrapport	<p>De inhoud van het eindrapport is conform KNA 3.1 specificatie OS 15, waarin een onderbouwde waardering van de vindplaats wordt verwoord, en bevat de volgende bijlagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Puttenplan - Allesporenkaart - Verspreidingskaart(en), indien relevant - Profieltekeningen - Sporenlijst - Vondstenlijst - Monsterlijst, indien van toepassing - Digitale bestanden
6.3 Verschijning en oplage eindrapport	<p>De uitgifte van KNA 3.1-conforme rapport geschiedt door de opdrachtnemer of derden. De copyrights van het rapport berusten bij de opdrachtnemer. Tenminste één exemplaar wordt beschikbaar gesteld aan de RACM, de Koninklijke Bibliotheek, de universiteitsbibliotheken in Nederland, het Provinciaal Gelders Depot, de gemeente Barneveld en de opdrachtgever.</p>
6.4 Deponering	<p>Vondstmateriaal en documentatie worden, conform de eisen van het depot:</p> <p>Provinciaal Depot voor Bodemvondsten van Gelderland Gelders Archeologisch Centrum G.M. Kam (Museum Het Valkhof) Museum Kamstraat 45 6522 GB Nijmegen</p>
6.5 Beperkingen	<p>Niet verwerkte bodemmonsters, niet geconserveerde organische monsters en zeefresiduen worden niet ter deponering aangeboden.</p>

7. Randvoorwaarden

7.1 Personele randvoorwaarden	<p>Het onderzoek dient verricht te worden door een gecertificeerd archeologisch bedrijf. Het onderzoek wordt door een veldteam uitgevoerd, bestaande uit minimaal één veldtechnicus en één veldarcheoloog met kennis op het gebied van nederzettingen uit de prehistorie op de Pleistocene zandgronden. Gezien de geringe complexiteit van het archeologisch onderzoek kan worden volstaan met een KNA Mediorarcheoloog. Indien dit noodzakelijk wordt geacht, dient onderzoek door een fysisch-geograaf uitgevoerd te worden. Het personeel dient kundig te zijn op het gebied van fotografische documentatie en het bedienen van een metaaldetector.</p> <p>Zowel voor veldwerk als voor uitwerking, conservering en rapportage is de aanwezigheid van een projectleider en specialisten met</p>
-------------------------------	--

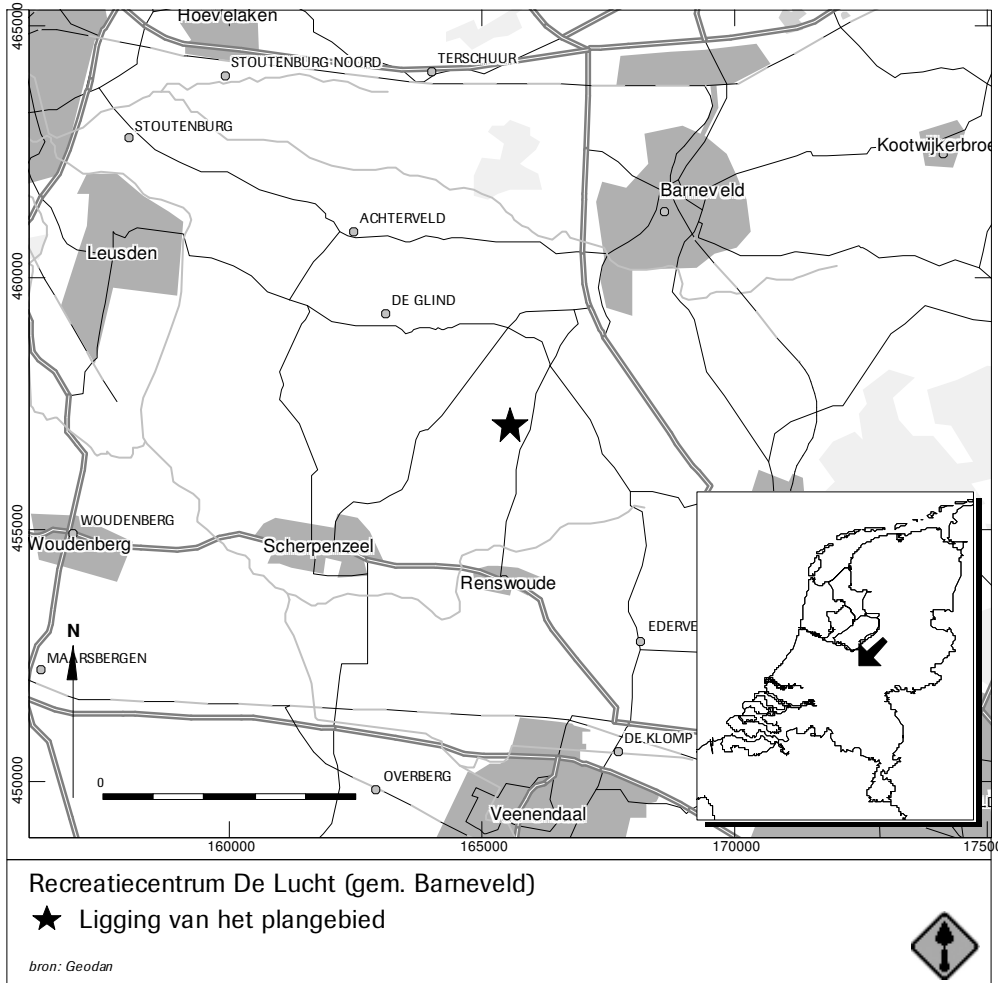
	periode- / materiaal- / gebiedspecifieke kennis en/of ervaring vereist.
7.2 Uitvoeringsperiode en opleveringstermijn veldwerk	In overleg.
7.3 Uitvoeringscondities veldwerk	De opdrachtgever draagt zorg voor de betredingstoestemming van het terrein en de overdracht van een eventuele milieurapportage.
7.4 Kwaliteitsbewaking, toezicht, overleg en evaluatie	De projectverantwoordelijke van de opdrachtnemer is verantwoordelijk voor de kwaliteitsbewaking bij het project. Tijdens de uitvoering van het veldwerk wordt contact onderhouden tussen de opdrachtnemer, de opdrachtgever en eventueel diens adviseur. Eventueel gemaakte afspraken worden schriftelijk vastgelegd. Na afloop van het veldwerk stelt de opdrachtnemer een beknopt evaluatieverslag op en stelt hij deze ter beschikking aan de opdrachtgever. Hierin wordt beoordeeld in welke mate de resultaten voldoen aan de verwachting en of de opdracht/ offerte nog actueel is.
7.5 Selectieprocedure tijdens het veldwerk (i.h.b. bij archeologische begeleiding)	Indien tijdens het onderzoek vondsten worden gedaan, waarvan omvang, aard en complexiteit onvoorzien was, dient de projectverantwoordelijke terstond contact op te nemen met de opdrachtgever. In geval van vondsten van provinciaal belang wordt de provinciaal archeoloog van Gelderland ingelicht, in geval van vondsten van nationaal belang eveneens de RACM. In gezamenlijk overleg wordt bezien of en welke strategiewijziging noodzakelijk is en of de opdracht dient te worden bijgesteld. Wijzigingen worden schriftelijk vastgelegd.
7.6 Uitvoeringsperiode uitwerking; opleveringstermijn (concept)eindrapport	Het conceptrapport wordt geleverd binnen 6 weken na beëindiging van het veldwerk. Het definitieve rapport is gereed binnen een 1 jaar na beëindiging van het veldwerk.
7.7 Termijn overdracht van vondsten, monsters en documentatie	De termijn van de overdracht van vondsten, monsters en documentatie geschiedt conform KNA 3.1, specificaties DS03, DS04 en DS05.
7.8 Procedure toetsing eindproduct door bevoegd gezag	Het bevoegd gezag krijgt een conceptrapport van zijde van de opdrachtnemer voorgelegd. Deze zal de rapportage toetsen aan dit PvE en beoordelen of op correcte wijze aan het selectiebesluit is voldaan. De opdrachtnemer is verplicht eventuele op- en/ of aanmerkingen van zijde van het Bevoegd gezag in het definitieve rapport te verwerken.

8. Wijzigingen na evaluatie	
8.1 Wijzigingen tijdens het veldwerk	Indien voor de beantwoording van de onderzoeksvragen moet worden afgeweken van het PvE, dient dit te worden voorgelegd aan het Bevoegd gezag.
8.2 Procedure van wijziging na de evaluatiefase van het veldwerk	Na het veldwerk vindt een evaluatie plaats tussen opdrachtnemer, opdrachtgever en Bevoegd gezag inzake uitwerking, rapportage en deponering. De resultaten van dit overleg worden verwoord in een evaluatieverslag.

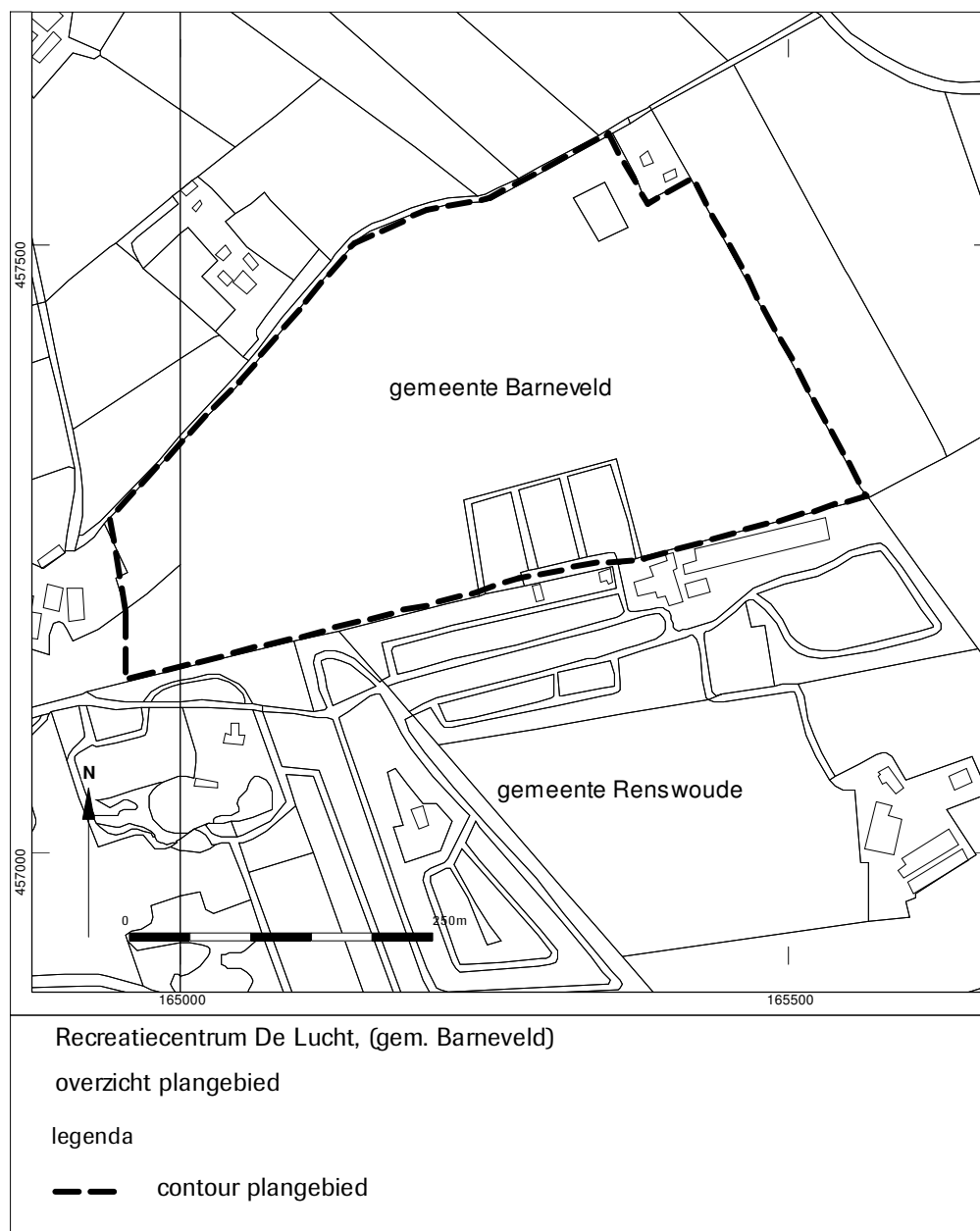
8.3 Procedure van wijziging tijdens uitwerking en conservering	Wijzigingen betreffende de uitwerking en conservering dienen door de opdrachtnemer te worden besproken met de opdrachtgever en het Bevoegd gezag. Wijzigingen betreffende de uitwerking en conservering buiten de werkzaamheden noodzakelijk voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen, worden slechts uitgevoerd na goedkeuring door alle betrokken partijen. Alle wijzigingen worden vastgelegd in een Nota van Wijzigingen op dit PvE.
--	---

9. Geraadpleegde literatuur en bijlagen	
Literatuur	Nijdam, L.C., 2006. Recreatiecentrum De Lucht (gem. Barneveld). ADC rapport 747
Bijlagen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ligging van het plangebied 2. Overzicht van het plangebied 3. Inrichting van het plangebied 4. Plangebied geprojecteerd op een historische kaart uit 1872 5. Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden, AMK-terreinen, waarnemingen en bodemcontouren 6. Advieskaart 7. Puttenplan

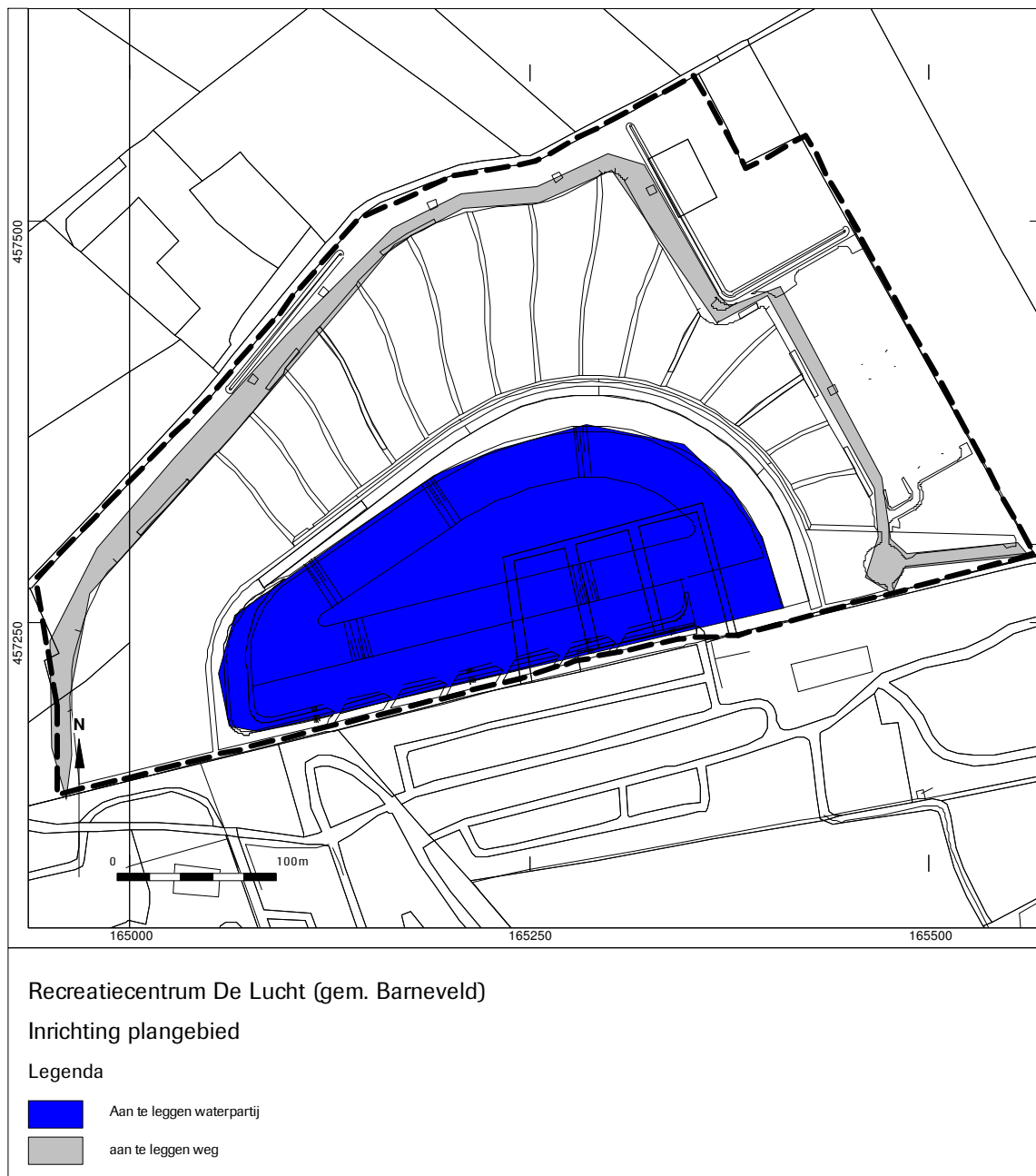
Geraadpleegde specialisten

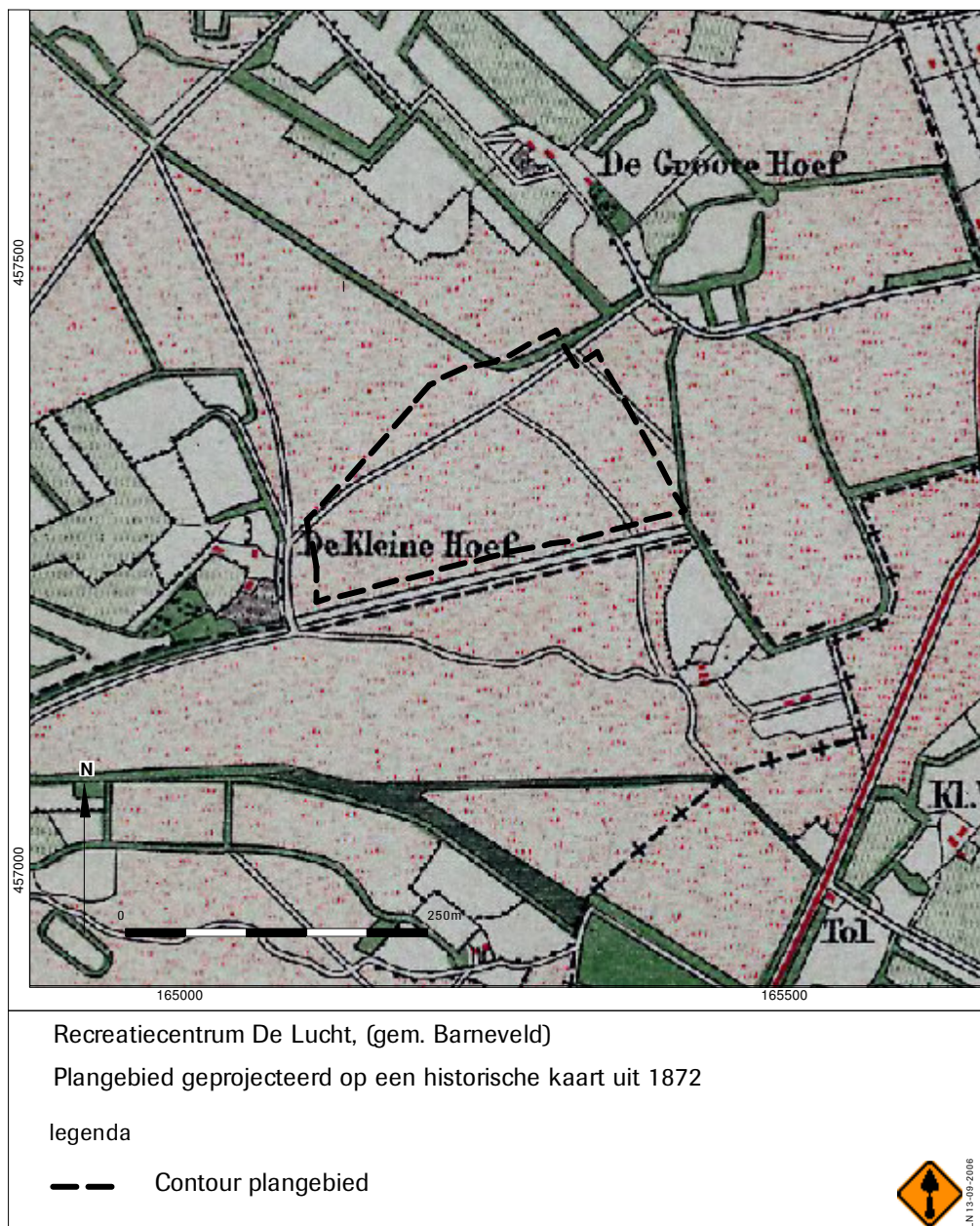
Afb. 1.

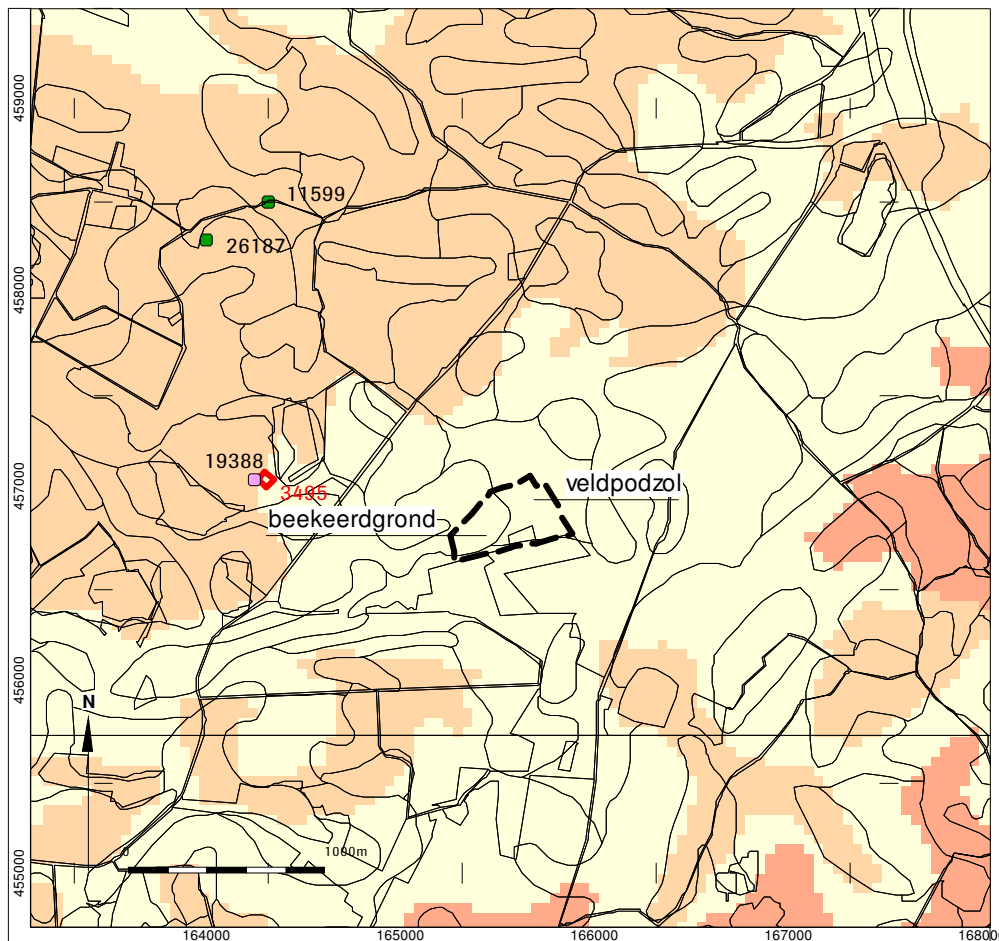
Afb. 2.

Afb. 3

Afb. 4

Recreatiecentrum De Lucht (gem. Barneveld)

Indicatieve Kaart Archeologische Waarden, Amk-terreinen, waarnemingen en bodemcontouren (ROB IKAW2-1)

Legenda

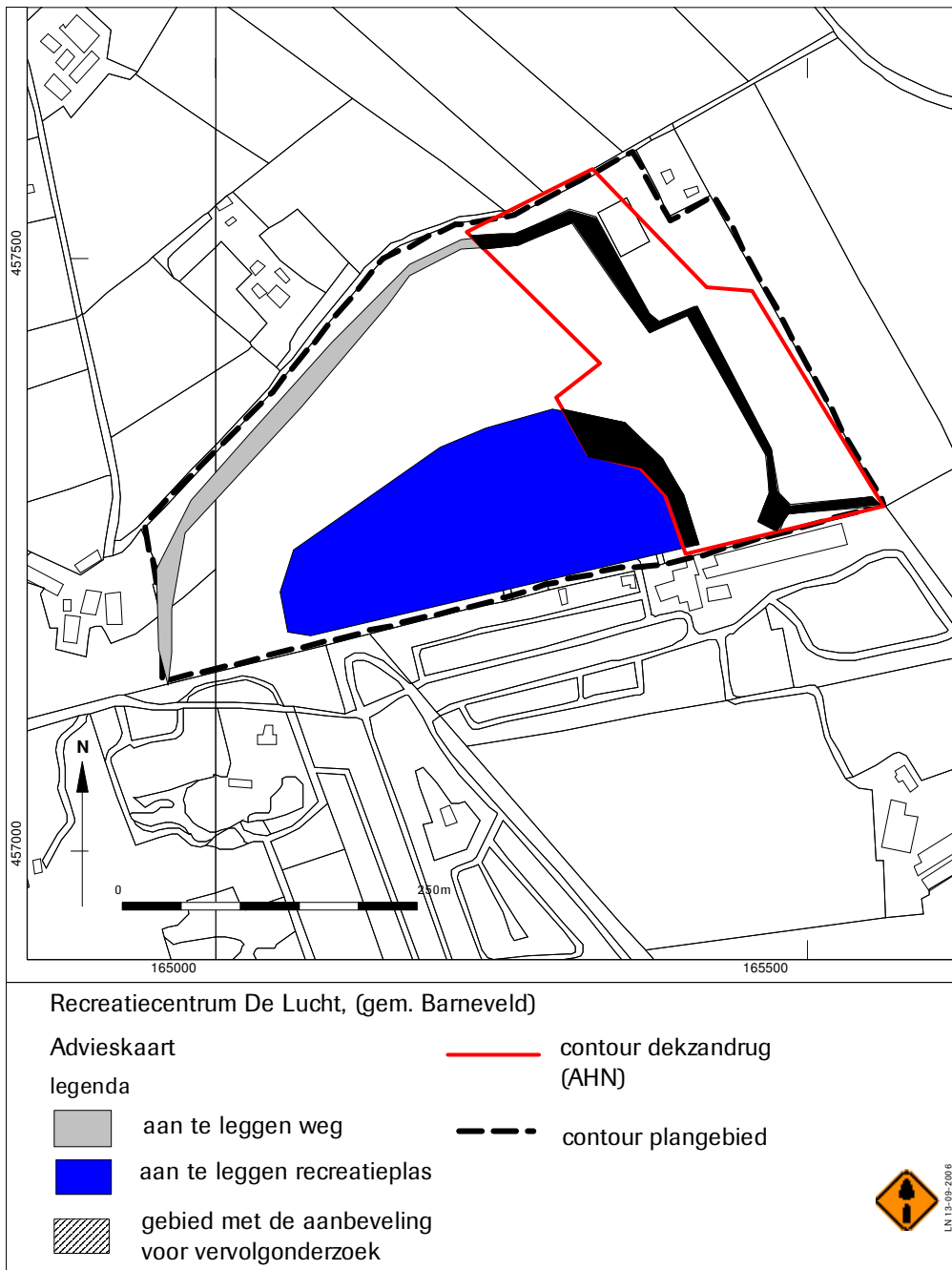
- Hoge indicatieve archeologische waarde
- Middelhoge indicatieve archeologische waarde
- Lage indicatieve archeologische waarde
- Archeologisch monument van hoge waarde (rode nummer)
- Locatie van het onderzoeksgebied
- Contouren bodemkaart

ARCHIS-meldingen (bijgewerkt april '06)

- Paleolithicum
- Mesolithicum
- Neolithicum
- Bronstijd
- IJzertijd
- Vroeg-Romeinse tijd
- Midden-Romeinse tijd
- Laat-Romeinse tijd
- Vroege Middeleeuwen
- Late Middeleeuwen
- Nieuwe Tijd
- Recent
- Datering onbekend

Afb. 5

Afb. 6

Afb. 7. Recreatiecentrum De Lucht (gem. Barneveld), puttenplan